

ніша, яку займає той чи інший вид в біогеоценозі.

Якщо рослини, введені в культуру за межами природного ареалу, не тільки проходять повний життєвий цикл без допомоги людини, а і входять до складу місцевої флори, конкурують з її видами, дають самосів, то такий рівень пристосування рослин до нових умов називають натуралізацією. Рослини з широкою екологічною пластичністю досить швидко натуралізуються в нових умовах існування [3, с.402].

Список використаних джерел

1. Сікура Й.Й., Капустян В.В. Інтродукція рослин (її значення для розвитку цивілізації, ботанічної науки та збереження біорізноманіття рослинного світу). – К.: Фітосоціоцентр, 2003. – 280с.
2. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури. – Львів: Камула, 2005. – 608 с.
3. Гордієнко Н.М., Бондар А.О., Гордієнко Н.І. Інтродуценти в дібровах Полісся та Лісостепу України. – К.: Урожай, 2001. – 448 с.

Андрій СОБЧУК, студент 1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,

канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ОЦІНЮВАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ПАРКОВОЇ ЗОНИ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М.І. ПИРОГОВА ТА ПРОЕКТ ЙОГО РЕКОНСТРУКЦІЇ

Деревна рослинність в умовах урбанізованого середовища є головним компонентом екологічної рівноваги. Оскільки рослинний покрив відіграє

значну роль у покращанні екологічного стану міст, та його оптимізації приділяється багато уваги. Вирішення цієї проблеми передбачає перш за все створення різнопланових зелених насаджень, складовою частиною яких є дерева, кущі та ліани. З метою забезпечення різноманітності садово-паркових композицій необхідно широко використовувати інтродуковані та аборигенні види декоративних рослин [1, с. 46]. Провідну роль у збереженні та відтворенні видового різноманіття садово-паркових ландшафтів відіграють дендрарії, дендропарки і парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва. Не стала винятком і паркова зона Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова [2, с. 186].

Озеленення вищих навчальних закладів є основою створення оптимальних умов для навчання та розвитку студентів, а також створює комфортні умови для роботи персоналу навчального закладу. Система озеленення має особливе значення в умовах міста, де деревно-чагарникові насадження беруть участь у створенні необхідного мікроклімату, впливаючи безпосередньо на температуру повітря, його вологість, сонячну радіацію, а також послаблюють вплив шкідливих факторів середовища на організм людини.

Цільове призначення зелених насаджень на цій території визначається функціями майданчиків і споруджень, які розташовуються на ній, а також характером використання ділянки. За допомогою зелених насаджень на ділянці університету створюються найбільш сприятливі мікрокліматичні й санітарно-гігієнічні умови, де студенти можуть себе комфортно почувати. Крім функцій огорожі, зелені насадження використовуються як наочний матеріал для ознайомлення відвідувачів та студентів зі світом рослин [3, с. 182].

Проектуючи озеленення ділянки, ретельно плануємо добір деревних порід, насамперед, корінних, які є найпоширенішими у даній місцевості. Вони повинні бути різноманітні за висотою, формою крони, терміном цвітіння. Групи дерев і чагарників можна розміщувати на газонах, місцях перетинання доріжок, біля спортивних майданчиків та в інших місцях.

При формуванні зелених насаджень для території університету враховуємо наступні особливості: масштабність, декоративність і корисні властивості. Масштабність проявляється у використанні дерев другої і третьої величини. Деревя першої величини – клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* L.), береза бородавчаста (*Betula pendula* L.) використовуються для огороження території по периметру з метою затримки рослинами пилу та зниження загазованості повітря [4, с. 45].

Відповідно, для потреби озеленення території Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова нам знадобиться 815 шт. деревно-чагарникових порід, із яких 40 шт. – плодові дерева.

Крім того нам необхідно реконструювати біологічний фільтр по периметру території, через попереднє видалення дерев при будівництві спортивного комплексу та влаштуванні сучасного паркану. Для цього ми пропонуємо створення однорядної алеїної посадки із комбінації дерев дуба звичайного, кленів гостролистого та явора, а також липи. Це дозволить в подальшому значною мірою понизити рівень шуму, запилення та загазованості на території закладу.

Плодові дерева буде використано для реконструкції та сортонаповнення існуючого яблуневого саду. Старі та пошкоджені дерева яблуні доцільно видалити, а на їх місці висадити нові плодові дерева, які є районованими для наших ґрунтово-кліматичних умов. Також необхідно висадити не тільки яблуню, а й інші плодові дерева (абрикос звичайний), які мають цінність не тільки завдяки своїм плодам, а є високо декоративними деревами завдяки квітам в період цвітіння.

Загальна площа плодового саду становить 450 м².

На території ділянок, які є вільними від насаджень, потрібно покращити газонне покриття. Газонні трави вибираємо довговічні, стійкі до витоптування, що забезпечити студентству додаткове місце для активного та пасивного відпочинку.

Між центральними входами і фасадом будівлі університету необхідно створити квітники, які беззаперечно є одним з головних засобів декоративного оформлення території. Квітники додадуть особливої привабливості об'єкту.

Для квіткового оформлення рекомендуємо використати такі квіти: троянди, айстри, гладіолуси, лілеї, тюльпан, нарцис, сальвії, агератум, колеус, цинію, чорнобривці, клематис. Ці квіти мають різноманітні, яскраві, ненав'язливі кольори, а композиції з них піднімуть настрій не тільки студентам та викладачам, які навчаються і працюють в даному університеті, а й іншим відвідувачам.

На території студентського містечка із сторони вулиці Блока розміщені гуртожитки де проживають студенти, аспіранти та молоді співробітники ВУЗу у яких ростуть дітки. Тому поряд із гуртожитками ми пропонуємо влаштувати ігрові майданчики. Загальна кількість майданчиків – 2, по одному на кожен групу віку. На майданчиках встановлено гірки, гімнастичне знаряддя відповідно віку дітей, які є відвідувачами озелененої території.

Велике значення при благоустрої території мають малі архітектурні форми. В даному випадку вони теж будуть не лишні для облаштування території університету. Тому на території університету ми запланували встановлення лавочок, бесідок, альтанки для відпочинку студентів та викладачів, ліхтарів для додаткового освітлення території та сміттєвих урн.

Отже, на території медичного університету половина його площі потребує дієвих реконструктивних заходів для її благоустрою. Тому, озеленення даної площі є одним з важливих та невідкладних заходів.

Список використаних джерел:

1. Гудак В.А. Ландшафний дизайн сучасного природного навколишнього середовища. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2008. № 11. С. 46–55
2. Когут О. Безвіконний П. Аналіз насаджень м. Хмельницький та шляхи його оптимізації. *Актуальні питання землевпорядної та аграрної науки: сьогодення та перспективи розвитку: матеріали Всеукраїнської студентської*

науково-практичної інтернет-конференції. Кам'янець-Подільський, 2023 С. 186–189.

3. Черняк В., Бочелюк О. Озеленення ділянки університету. Тернопіль: Богдан, 2010. 392 с.

4. Шевченко Л.С. Екологічні аспекти ландшафтного дизайну міського середовища. *Проблеми розвитку міського середовища: Наук.-техн. Збірник*. Київ, НАУ. 2010. Вип. 3 С. 45-49

Вадим СОХАТЮК, студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»
Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,
канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового
господарства, геодезії і землеустрою
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ПРОПОЗИЦІЇ ДО РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРКУ В СЕЛИЩІ ЧЕМЕРІВЦІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Найбільш актуальним завданням на шляху модернізації селищного парку є реалізація сучасних проектів і програм, направлених на розвиток комунікації об'єктів соціальної сфери із залученням до цього процесу громадських об'єднань, бізнес-структур тощо, а також активізація громади до ведення активного способу життя, зміцнення здоров'я, покращення екологічної ситуації в селі [5, с. 78].

Основна проблема таких парків полягає в тому, що вони є занедбаними, тобто вимагають повної реконструкції та благоустрою. Такі парки потрібно розбудувати з використанням сучасних передових ідей ландшафтного дизайну на підставі наявного зеленого масиву із використанням усіх особливостей ландшафту. У відновленому парку мають бути створені усі умови для